

Universitaire bewaarbibliotheken onder druk

De universiteitsbibliotheken van Leuven en Gent hebben elk een substantiële bewaarbibliotheek. Maar het beheer van deze waardevolle stukken is niet altijd een evidentie.

De Leuvense bewaarbibliotheek

Universiteitsbibliotheek Leuven. Foto: Bruno Vandermeulen.

Voorgeschiedenis

Tot tweemaal toe in het recente verleden van de Leuvense universiteitsbibliotheek ging een groot deel van haar bezit in vlammen op. Om de collecties weer enigszins op peil te brengen, werd telkens opnieuw het schenken van boeken aangemoedigd. Materiaal dat anders nooit zou worden aangekocht, stroomde zo de bibliotheek binnen, en dat is ook vandaag nog het geval. De universiteit bouwde op die manier een patrimonium op dat bol staat van zeldzaamheden, efemera en curiosa.

Lange tijd was de Centrale Bibliotheek de enige bewaarbibliotheek van de Leuvense universiteit. In het kader van de decentralisatie in de jaren 1970 ontstonden campus- en faculteitsbibliotheken die in de mate van het mogelijke hun eigen, oudere materiaal bijhielden en zelf ook schenkingen gingen aanvaarden. De faculteitsbibliotheek Godgeleerd-

DIRK VAN ELDERE is verantwoordelijke voor de dienst Schenkingen van de Katholieke Universiteit Leuven - Centrale Bibliotheek
dirk.vaneldere@bib.kuleuven.be

Dr. MARTINE DE REU is coördinator van de bewaarbibliotheek en conservator van de handschriften en kostbare werken aan de Gentse Universiteitsbibliotheek
martine.dereu@ugent.be

heid was de eerste die zich profileerde als bewaarbibliotheek. Later kregen ook de campussen Biomedische Wetenschappen en Exacte Wetenschappen eigen depots.

Door de decentralisatie verloor de Centrale Bibliotheek haar functie als middelpunt voor alle faculteiten en dus ook een groot deel van haar publiek. De collecties waren gehavend door de splitsing met de UCL en door het weghalen van heel wat recente en relevante literatuur door de verschillende faculteiten. De bibliotheek had geen duidelijk profiel meer en geen band met een faculteit. Zodoende werd in die jaren 1970 met de gedachte gespeeld het gebouw over te dragen aan de faculteit Rechten voor de ontwikkeling van een faculteitsbibliotheek. De ondanks alles nog omvangrijke bewaarcollectie in de magazijnen genoot zeer weinig belangstelling bij de academische overheid.

Centraal beheer

Als bewaarbibliotheek beschouwde de Centrale Bibliotheek het sindsdien als haar opdracht zich toe te leggen op de Humane Wetenschappen. Belgicana en Flandrica behoorden tot de kern van haar passieve collectievorming. Door aankoop werden dergelijke werken alleen verworven wanneer ze aansloten bij wetenschappelijk onderzoek. De stroom schenkingen deed alle Leuvense bewaarbibliotheken sterk in omvang toenemen en oefende druk uit op personeel en beschikbare ruimte. Desondanks was de passieve col-

lectievorming, de verwerving en de bewaring van erfgoed, jarenlang geen voorwerp van discussie, waren er ook geen beperkende richtlijnen voor het aanvaarden van schenkingen, was er geen vraag naar het opstellen van collectieprofielen en het afbakenen van de collectiegebieden tussen de verschillende Leuvense bewaarbibliotheken. Dit had onder meer als gevolg dat ettelijke duizenden titels onnodig in veelvoud aanwezig waren en dat er een concurrentie groeide wat betreft het verwerven van waardevolle collecties.

Dreigend plaatsgebrek was de enige wezenlijke rem. Die werd het meest aangevoeld door de Centrale Bibliotheek die binnen haar muren geen uitbreidingsmogelijkheid meer zag. Om de druk te verlichten werd binnen die bibliotheek in het begin van de jaren 1990 een bindend collectieprofiel opgesteld en werd de selectie steeds strenger toegepast. Voor de aangroei van de collectie werd een voorlopige en dure oplossing gevonden door kantooruimte te huren in de stad.

Doorlichting

Vragen over de functie en de werking van de Centrale Bibliotheek (zo wezen statistieken o.a. uit dat de groei van de bewaarcollecties zich niet vertaalde in een groei van het aantal lezers) leidden in 2004 tot een kortlopend onderzoek met als resultaat een doorlichtingsrapport¹ waarin enkele harde conclusies werden getrokken. Een vaststelling van de onderzoekers was dat door de bestaande bibliotheekstructuur de hoofdbibliothecaris niet in staat was tot een efficiënt beleid: in feite bepaalden de faculteit en haar academische verantwoordelijke het beleid van hun campus-, faculteits- en deelbibliotheken op het gebied van financiën en collectievorming. De macht om bijvoorbeeld op het gebied van de bewaarpolitiek een door elke bibliotheek aanvaarde gedragscode op te leggen en ze te doen naleven, had de hoofdbibliothecaris nauwelijks.

Het verwervingsbeleid van de passieve collectievorming van de Centrale Bibliotheek werd in het doorlichtingsrapport beoordeeld als een open-eindebeleid zonder oog voor de problemen van opslag, benodigde tijd en middelen. Omdat de universiteit over te weinig middelen beschikte om die centrale bewaarbibliotheekfunctie behoorlijk uit te voeren, stelden de onderzoekers voor dat de Centrale Bibliotheek haar bewaarfunctie eerder eng zou interpreteren (zich beperken tot de afvoer van deelbibliotheken) en dat zelfs negatieve collectievorming (het verwijderen van onverwerkte giften) tot de opties moest behoren.

Niet door een beleid of een visie betreffende bewaarcollecties waren deze voorstellen in het doorlichtingsrapport geïnspireerd, maar door financiële overwegingen. Voor de andere Leuvense bewaarbibliotheken immers, in hetzelfde bedje ziek, maar op een andere wijze gefinancierd en niet onderhevig aan een hoge jaarlijkse huur, werden die voorstellen niet geformuleerd.

Het doorlichtingsrapport bracht ook aanzetten tot een echt beleid. Het onderkende de noodzaak van een ruimer debat over deze problematiek waarbij alle Leuvense bewaarbibliotheken en bij uitbreiding de andere universiteiten, zouden moeten worden betrokken.

Veranderingsproces

In de Leuvense context zou het de taak van de nieuwe hoofdbibliothecaris zijn een veranderingsproces op gang te brengen waarbij een globaal collectievormings- en bewaarplan voor de hele universiteit ontwikkeld zou worden en waar alle Leuvense bewaarbibliotheken verantwoording zouden moeten afleggen bij het aanvaarden van een gift. Criteria van die responsabilisering zouden zijn onder meer het schatten van de impact op de beschikbare ruimte, de ontsluitingstijd en de totale kostprijs van de ingebruikstelling van de gift.

De hoofdbibliothecaris zou in de toekomstige structuur ook de leiding hebben over een nieuw op te richten Universiteitsbibliotheekdienst die het geheel van campusbibliotheken zou overkoepelen en dirigeren. De greep van de hoofdbibliothecaris op de aansturing van de hele universiteitsbibliotheek zou dus groter worden.

Oplissing op Vlaams niveau

Wat betreft de context 'Vlaanderen', stelde het doorlichtingsrapport dat de Leuvense universiteit niet in staat was de taak van 'totale bewaarbibliotheek voor Vlaanderen' op zich te nemen, dit om financiële redenen. De reflectie over verwerving en collectiebeleid zou op het niveau van de Vlaamse universiteiten moeten gevoerd worden met een mogelijke taakverdeling tussen die universiteiten tot gevolg. Uitdrukkelijk kwam in het rapport de vraag naar voren naar een duidelijk beleid voor het geheel van de bewaarbibliotheken in Vlaanderen vanwege de Vlaamse overheid. Leuven zou bereid zijn een belangrijke rol te spelen in de bewaring van erfgoed mits een financiële tegemoetkoming vanwege de overheid.

Het rapport dateert van mei 2004. Onder de impuls van de nieuwe hoofdbibliothecaris, die einde 2004 in functie is getreden, wordt al snel werk gemaakt van responsabilisering, althans in de Centrale Bibliotheek: collectieprofielen worden aangepast en verscherpt, cijfermateriaal over te verwerken schenkingen, ruimte en personeel wordt verzameld met de bedoeling projectmatig de achterstand weg te werken.

Een concept voor de reorganisatie van de Centrale Bibliotheek, dat voortgaat op de conclusies en aanbevelingen van het doorlichtingsrapport, is gepubliceerd in april 2005². De hoofdbibliothecaris maant de verantwoordelijken voor de collectievorming aan in eerste instantie rekening te

houden met de mogelijkheden van ruimte en personeel, en niet zozeer met de eigen selectiecriteria. Dit betekent onder andere verwerven voor zover er middelen beschikbaar zijn. Zelf overtuigd van de belangrijke rol van de Leuvense universiteit als bewaarder van patrimonium, erkent hij de noodzaak een oplossing te vinden voor de opslagproblematiek. Omdat onvoldoende samenwerking tussen de bewaarbibliotheken tot ondoelmatig gebruik van middelen leidt, onderstreept hij de nood aan een coherent collectievormings- en opslagbeleid dat door alle partijen gevolgd wordt. De hoofdbibliothecaris denkt eraan een deskundige aan te stellen met de verantwoordelijkheid om dat beleid voor de hele universiteitsbibliotheek te beheersen.

Concreet voor Leuven

Een voorstel over de herziening van het Leuvense beleid betreffende opbouw en bewaring van collecties ligt sinds kort ter discussie. Selectiecriteria en bewaringsstrategie van alle bewaarbibliotheken worden in vraag gesteld. Ook wordt een strikt onderscheid gemaakt tussen materiaal voor lopend onderzoek en erfgoedmateriaal. Waar in het verleden dat 'lopend' materiaal bijna automatisch tot het erfgoed ging behoren, zal dat in de toekomst niet meer het geval zijn. Erfgoedmateriaal zal aan hoge kwaliteits- en duurzaamheidseisen moeten voldoen. Misschien zal een jaarlijks (in functie van de mogelijkheden) te bepalen maximumaantal te verwerven boeken een gedwongen hulpmiddel worden bij de selectie van erfgoed.

Op regionaal en nationaal niveau is de nieuwe hoofdbibliothecaris vragende partij op het gebied van collectievormingsbeleid. De Leuvense universiteitsbibliotheek moet haar patrimonium zowel binnen striktere regels als in de context van een groter bibliotheeklandschap ontwikkelen. Meer dan tevoren is ook de huidige academische overheid overtuigd van het belang van het bewaren van erfgoed. Het hoeft dan niet benadrukt te worden dat een initiatief als het Overlegplatform Bewaarbibliotheken Vlaanderen zeer welkom is en dat Leuven grote inspanningen wenst te leveren om het project te helpen slagen.

Zowel op Leuven als op regionaal Vlaams niveau is het proces van overleg op gang gekomen. Samenwerking is noodzakelijk om steun te verkrijgen, de middelen efficiënt aan te wenden en om te vermijden dat willekeur en economische argumenten het beleid rond bewaarcollecties gaan bepalen.

Noten

1. Bouckaert, Geert en Roodhooft, Filip, *Verlag van de voorzitter en ondervoorzitter van de doorlichtingscommissie Centrale Bibliotheek. Leuven: KU Leuven, mei 2004.*
2. Collier, Mel, *Reorganisatie van de Centrale Bibliotheek K.U. Leuven. Leuven, april 2005.*

De Gentse bewaarbibliotheek

De Boekentoren met luifel. Foto: Sergysels, ca. 1947.

Voorgeschiedenis

De historiek van de collectie van de Gentse Universiteitsbibliotheek verschilt sterk van die van de Leuvense. De kern van de Gentse erfgoedcollectie werd gevormd aan het einde van de achttiende eeuw, toen het roerend en onroerend patrimonium van kloosters, abdijen en gerechtshoven geconfisceerd en per departement samengebracht werd in een centrale bewaarplaats¹.

In de negentiende eeuw stonden gerenommeerde bibliofielen aan het hoofd van de Gentse Universiteitsbibliotheek. Ferdinand Vander Haeghen, hoofdbibliothecaris van 1869 tot 1911, is de meest bekende onder hen. De negentiende-eeuwse hoofdbibliothecarissen waren dikwijls ook privé-verzamelaars waardoor hun collectiebeleid vaak door bibliofiele overwegingen bepaald werd. Na de Eerste Wereldoorlog besteedden de hoofdbibliothecarissen meer aandacht aan de uitbouw van een centrale bibliotheek die aansloot bij de onderzoeks- en onderwijsnoden aan de universiteit².

Vanaf het ontstaan van de universiteit kregen ook de faculteiten en de diverse leerstoelen geld om boeken aan te kopen. In principe werden in de faculteiten boeken aangekocht die nuttig waren voor onderwijs en onderzoek; toch kwam het voor dat ook daar een kleinere collectie preciosa ondergebracht werd ten gevolge van een schenking door een emeritus met een belangstelling voor oude farmacopees of oud recht.

Centraal beheer

Tot vandaag bleef het 'tweede bibliotheekcircuit' bestaan, namelijk dat van de seminarie-, of later de vakgroepbibliotheken. Aanvankelijk werkte dit vrij onafhankelijk van de

Centrale Bibliotheek. Vanaf de jaren 1980 deed de nood aan centralisatie zich voelen. De kleine seminariebibliotheken werden meestal gerund door personeel dat hiervoor geen opleiding had genoten en voor wie het maar een klein onderdeel in het takenpakket was. Seminariebibliotheken waren bijgevolg dikwijls gesloten en als ze toch open waren, liet de security vaak te wensen over zodat interessante boeken verdwenen. Het resultaat was in beide gevallen hetzelfde: het gewenste boek was onbereikbaar. Diverse faculteiten zoals de Rechten, Economie, Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Geneeskunde... bouwden volwaardige faculteitsbibliotheken uit en schaften (bijna) alle vakgroepbibliotheken af. Andere faculteiten, zoals de Letteren en Wijsbegeerte, voerden slechts een zeer beperkte centralisatie in door sommige kleinere seminariebibliotheken in enigszins grotere vakgroepbibliotheken te groeperen. De genoemde centralisatie impliceerde niet dat alle kostbare werken overgebracht werden naar de 'Boekentoren', die als Centrale Bibliotheek fungeert. Wel verliep de catalogisering geleidelijk aan steeds meer via een uniform systeem. De collectievorming blijft een opdracht van de vakgroepen; enkel dubbele aankopen worden ontmoedigd. Uiterst occasioneel gaat een vakgroepbibliotheek over tot aankoop van een erfgoedcollectie, zoals recentelijk gebeurde in de vakgroep Architectuur en Stedenbouw, waar een zeer gespecialiseerde privé-bibliotheek werd aangekocht.

NEEN HOOR, NIKS GEEN STABILITEITSPROBLEMEN MEER: WE HEBBEN HEM VAN BINNENUIT OPGEVULD.

Een gecoördineerd gestructureerd model

Uit de voorgaande uiteenzetting blijkt dat tot voor enkele decennia op diverse echelons aankopen werden gedaan en bibliotheekservices geleverd. Het collectiebeleid was evenwel niet steeds op elkaar afgestemd; de serviceniveaus konden grote verschillen vertonen. Nadat vastgesteld werd dat in diverse faculteiten duidelijk de wil aanwezig was tot meer samenwerking werd tijdens de eerste jaren van het nieuwste millennium gereflecteerd over de verantwoordelijkheden van de verschillende echelons (centrale administratie, faculteiten, vakgroepen). Het resultaat van deze gedachtewisseling was een lijvig rapport, getiteld *Het Netwerk*, waarin het gecoördineerd gedistribueerd model wordt voorgesteld. In januari 2004 werd deze nieuwe bibliotheekstructuur door het Bestuurscollege goedgekeurd. Dit model voorziet in een (beperkt) aantal, tamelijk autonome decentrale eenheden op het niveau van de faculteiten, aangevuld met enkele centrale eenheden op het niveau van de Universiteitsbibliotheek³.

Eén van de centrale eenheden is de bewaarbibliotheek. Deze unit heeft een dubbele taak. De eerste taak betreft de zorg voor de rijke erfgoedcollectie die in de Boekentoren bewaard wordt⁴. Deze zorg vertaalt zich in vier deeltaken. De Universiteitsbibliotheek moet zorgen voor een *correcte bewaring* van haar collectie door een aangepaste preservatie, conservatie en waar nodig restauratie. De fondsen moeten bovendien nog *verder ontsloten* worden. Sommige deelcollecties, bijvoorbeeld de affiches, werden nog niet ontsloten; andere deelcollecties, zoals een deel van de handschriften, zijn te oppervlakkig ontsloten. Verder moeten de documenten *ter beschikking* van lezers gesteld worden: soms in originele, waar mogelijk in digitale vorm. En ten slotte moet de conservator oog hebben voor een aangepast *acquisitiebeleid*. Dit laatste zal erop gericht zijn om de aanwezige collectie in haar zwaartepunten, bijvoorbeeld Gentse drukken, te verstevigen. Het is niet de bedoeling nieuwe zwaartepunten te creëren. Het is duidelijk dat dit takenpakket zeer veel financiële en personele middelen vereist, zodat slechts in welomschreven fasen gewerkt kan worden. Van 1 oktober 2004 tot 30 september 2009 staat aldus de architectuurfocus centraal⁵.

De tweede taak van de bewaarbibliotheek betreft de begeleiding van de afvoer vanuit de faculteiten. Het is de bedoeling in de faculteiten enkel de frequent geraadpleegde monografieën en tijdschriftennummers, kortom de 'actieve' onderzoeks- en onderwijscollectie, te plaatsen. Zodra de actualiteitswaarde van een deel van de

collectie in een faculteitsbibliotheek gedaald is, wordt dit deel overgebracht naar het bewaardepot. Voorlopig is er nog maar één bewaardepot, namelijk de Boekentoren aan de Rozier. Op termijn wordt er gestreefd naar twee of drie bewaardepots, één voor de α -wetenschappen (Boekentoren) en verder ook nog telkens één (of één gemeenschappelijk) voor de β - en γ -wetenschappen. De afvoer vanuit de faculteiten wordt niet automatisch opgenomen in de erfgoedcollectie. Aan de faculteiten wordt gevraagd om vooraf zelf te selecteren en de publicaties te verwijderen die buiten onze bewaaropdracht vallen. In de Boekentoren zelf worden naoorlogse dubbels verwijderd. Van handboeken voor studenten worden enkel de eerste en de laatste druk bewaard. Dubbels van monografieën worden te koop aangeboden of aan Oxfam geschonken; dubbels van tijdschriften worden eerst aan andere bibliotheken aangeboden voor zij definitief afgevoerd worden.

Huisvesting

De huisvesting van de bewaarbibliotheek, de Boekentoren, is een beschermd gebouw. Op de Raad van Bestuur van 16 september 2005 werd beslist om het gebouw te restaureren. Dit brengt uiteraard heel wat praktische besommingen met zich mee zodat de voorziene afvoer vanuit de faculteiten niet onderbroken opgevangen kan worden. Extra depots (te creëren via nieuwbouw, renovatie of langlopende huurcontracten) dringen zich op. Naar aanleiding van de te verwachten hoge kosten voor de huisvesting van de bewaarbibliotheek, worden af en toe kritische vragen gesteld over de wenselijkheid om universitair geld te investeren in een bewaarbibliotheek. De zorg voor een unieke erfgoedcollectie valt evenwel zonder twijfel binnen de missie van een universiteit. De bewaarbibliotheek draagt wezenlijk bij tot het vervullen van de klassieke universitaire opdrachten: onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. De collectie wordt immers gebruikt bij het onderwijs als illustratiemateriaal en levert basisdocumenten voor oefeningen; zij is, uiteraard, eveneens een rijke bron voor onderzoek in diverse wetenschapsgebieden. Niet enkel onderzoekers uit de eigen universiteit komen erop af, maar tevens geïnteresseerde 'leken' en vele buitenlandse bezoekers, waardoor de collectie bijdraagt tot de uitstraling van de universiteit. Men kan zelfs stellen dat het de erfgoedcollectie is die een universiteitsbibliotheek haar eigen gezicht geeft. In de actuele collectievorming, die voor het grootste deel uit tijdschriften bestaat, is er immers weinig differentiatie tussen de verschillende universiteitsbibliotheken.

Niettegenstaande de zorg voor een bewaarbibliotheek perfect binnen de opdracht van een universiteit past, kan men zich toch de vraag stellen of de return in verhouding staat tot de geïnvesteerde middelen. Is het bijvoorbeeld niet goedkoper om de bewaarbibliotheek door een derde te laten exploiteren? De eerste vraag die hierbij opduikt is: welke derde? Binnen het Vlaamse landschap is geen enkele (publieke of private) instantie happig om de zorg voor een (omvangrijke) bewaarbibliotheek op zich te nemen. We stellen integendeel vast dat steeds meer bewaarbibliotheken afgestoten worden, in de eerste plaats door religieuze orden. Tegelijk met deze beweging zien we op regionaal, nationaal en internationaal niveau een verhoogde belangstelling voor dit deel van het patrimonium, net omdat het zo bedreigd en tegelijkertijd uniek en waardevol is⁶.

Samenwerking tussen de verschillende bewaarbibliotheken op regionaal en nationaal gebied – we leven immers in een klein land – is bijgevolg van het allergrootste belang. Deze samenwerking moet zich op verschillende niveaus situeren. Er moeten duidelijke afspraken gemaakt worden over collectiebeleid en over conservatie. Zo is het absoluut niet wenselijk dat elke bewaarbibliotheek haar volledige set verzuurde kranten zou ontzuren. Verder moeten ook netwerken of samenwerkingsverbanden opgezet worden om informatie uit te wisselen over onder meer beveiliging en mogelijke diefstallen en, last but not least, over de knowhow

en eventuele taakverdeling bij digitaliseringprojecten. De noodzaak laat zich immers sterk voelen om de erfgoedcollecties alvast gedeeltelijk te digitaliseren en in lage resolutie op het net beschikbaar te stellen. Het beschermt de originele documenten en vergroot de consultatiemogelijkheden. Er valt evenwel nog veel te leren op het gebied van techniek, bewaring, copyright... en bijgevolg kan slechts samenwerking leiden tot een gedegen resultaat.

Het beheer van erfgoedbibliotheken vormt duidelijk een echte uitdaging: het rijke patrimonium uit het verleden moet aan de toekomst overgedragen worden via de wetmatigheden van hedendaagse economische en technische overwegingen...

Noten

1. Derolez, A., *Oorsprong en beginjaren van de Universiteitsbibliotheek te Gent (1797-1830)*, in: *De Vlaamse Gids: boek en bibliotheek*, 71 (1987) 4; pp. 16-23.
2. Vander Haeghen, F., *Liste sommaire des principaux fonds entrés à la Bibliothèque de la Ville et de l'Université de Gand [...]*. - [S.l.: s.n.], 1912; Zabeau-Van der Verren, L., *De Bijzondere Collecties van de Universiteitsbibliotheek*, in: *Tussen kunst en kennis: een keuze uit de Gentse universitaire verzamelingen, tentoonstellingscatalogus*. - Gent, 1992; pp. 40-45.
3. Van Peleghem, S., *Architecture of libraries, of Het verhaal van het UGent-bibliotheeknetwerk*, in: *Bibliotheek- & archiefgids*, 81 (2005) 1; pp. 23-27.
4. Zoals vermeld bevinden zich nog steeds kleinere (en dikwijls vrij onbekende) collecties van oude drukken (voor 1800) in vakgroep-bibliotheken.
5. Zie: architectuurfocus.ugent.be.
6. Zie o.m. Walterus, J., *Bewaar(de)bibliotheken in Vlaanderen: eindrapport*. - Brussel, 2003; te raadplegen via: [www.stcv.be/eng/project/bewaar\(de\)bibliotheken.pdf](http://www.stcv.be/eng/project/bewaar(de)bibliotheken.pdf) en *idem*, *Bewaar(de)bibliotheken in Vlaanderen: aanzetten tot een structureel beleid voor bewaarbibliotheken in Vlaanderen*, in: *Bibliotheek- & archiefgids*, 80 (2004) 2; pp. 3-9.

SAMENVATTING

Deze bijdrage gaat in op de plaats van de bewaarbibliotheek in het universitaire bibliotheeklandschap van Leuven en Gent. Ruimte- en personeelsgebrek dwingen de conservatoren om gericht te reflecteren over collectievorming. Deze houding is al langer ingeburgerd in bijvoorbeeld de archiefwereld. De Vlaamse conservatoren beseffen dat geen enkele bewaarbibliotheek in Vlaanderen geheel alleen alle opdrachten kan vervullen. Samenwerking en concrete afspraken tot taakverdeling zijn bijgevolg absoluut vereist.

ABSTRACT

This article focuses on the position of the repository library as part of the university libraries of Leuven and Ghent. Shortage of space and reduced numbers of staff coerce curators to define their collection profile more precisely. It is the belief of the Flemish curators that no single repository library in Flanders is in a position to accomplish on its own all what is needed. By consequence, collaboration and a careful division of labour are absolutely vital.